

Bijlage – Overheid

Het is tijd voor verandering

De afgelopen decennia maakte de overheid haar eigen rol steeds compacter. Door onder andere privatisering, decentralisering en bezuinigingen kregen andere partijen in de samenleving meer verantwoordelijkheid. Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat burgers vinden dat met name de overheid veel meer verantwoordelijkheid moet nemen dan zij nu doet. Wij onderschrijven dit volledig en roepen bestuurders en overheid op om verantwoordelijkheid te nemen bij grote maatschappelijke opgaven. Het is tijd voor een overheid die het belang van de samenleving en de publieke sector voorop stelt. Dat wilt niet zeggen dat de overheid alles zelf moet oplossen. Het maatschappelijk veld kan binnen gegeven kaders eigen regie voeren. Dit vraagt om aandacht voor de toegewijde ambtenaren die zich dagelijks bij gemeenten, provincies, Rijk en uitvoeringsorganen inzetten om ruimte en/of uitvoering te geven aan overheidstaken.

Zet de ambtenaar centraal

Ambtenaren zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor burgers als zij vragen hebben of klem komen te zitten in de uitvoering van overheidsbeleid. Als professionals weten zij als geen ander wat nodig is om uitvoering te geven aan dienstverlening met een menselijker gezicht. Hoogste tijd om de ambtenaar centraal te zetten. Toon meer **waardering voor de uitvoering**, zowel financieel als in gevoelde waardering en respect.

- Dit vraagt om in het politieke debat op een begrijpelijke manier duidelijk te maken welke belangen er op het spel staan en hier rekenschap voor te nemen.
- Maak heldere keuzes die uitvoerbaar zijn voor uitvoeringsorganisaties en zorg voor verantwoording en bekostiging van deze keuzes.
- Zorg voor een stabiele politieke dynamiek, zodat er in wet- en regelgeving niet te veel tussentijdse aanpassingen gemaakt hoeven te worden.
- Betrek jonge, ambitieuze ambtenaren bij de vormgeving van nieuw beleid. Zij zetten zich dagelijks in voor de samenleving en willen iets bereiken wat er toe doet.
- Stuur in wet- en regelgeving minder op details en geef ruimte aan professionals bij uitvoeringsorganisaties om maatwerk te leveren, zodat zij de burger centraal kunnen stellen.
- Zorg als werkgever voor een open en veilige cultuur op de werkvloer, waarin kritiek, feedback, transparantie en vakmanschap centraal staan.

Investeer in goed werkgeverschap

Naast een marktconform salaris is het op de krappe arbeidsmarkt van belang om te investeren in de **kennis en kunde** van ambtenaren. Gemeenten lukt het nog steeds om een groot deel van de vacatures in te vullen, maar hebben geen grip op de uitstroom. Het piept en kraakt in de sector. Het ziekteverzuim steeg naar 6,7% en de werkdruk is een serieus probleem. Ambtenaren zijn gebaat bij een duidelijke en positieve visie op het functioneren van de overheid. Goed werkgeverschap is bepalend, zeker in tijden van schaarste. Doorbreek de vicieuze cirkel van hoge werkdruk en personeelstekort, waardoor toegankelijkheid en kwaliteit van publieke voorzieningen onder druk komen te staan. Zorg

ervoor dat bevoegen en ambitieuze professionals behouden blijven voor de publieke sector, zodat zij straks uitvoering kunnen geven aan uw politieke plannen en ambities.

Werken moet lonen, ook voor mensen met een arbeidsbeperking.

Werk is belangrijk voor mensen. **Werk biedt kansen** op zelfontplooiing, geeft mensen eigenwaarde en zorgt voor sociale contacten. Dit geldt ook voor mensen met een beperking, die op de arbeidsmarkt nog te vaak geconfronteerd worden met wat zij niet (meer) kunnen en niet met alles wat ze (nog) wél kunnen. Dat raakt niet alleen de menselijke waardigheid, het is ook economisch-maatschappelijk kortzichtig. Hierdoor blijft waardevol arbeidspotentieel onbenut en neemt de uitkerings- en zorgafhankelijkheid onnodig toe. Vakbonden en werkgevers in de sociale werkvoorziening maken zich grote zorgen over de **toekomst van de ontwikkelbedrijven en de bestaanszekerheid van de werknemers**. Deze grote groep kwetsbare werkenden wordt keihard geraakt door de inflatie. Tussentijdse [inflatiecorrectie](#) blijft voor hen uit omdat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) bang is voor een begrotingstekort en naar de minister wijst. Die vervolgens de bal weer terug kaatst naar de VNG. De werknemers zijn van dit pingpongen de dupe. De Rijksoverheid moet haar [verantwoordelijkheid nemen](#) en garant staan voor een adequate en structurele financiering. Waarbij, naast een gevarieerd systeem van sociale ontwikkelbedrijven die voorzien in uitdagend en zinvol werk, specifiek aandacht is voor het inkomensperspectief van mensen met een arbeidsbeperking. Werk moet hen sociale kwaliteit én bestaanszekerheid bieden.

Inclusieve arbeidsmarkt

Het was de ambitie van het vorige kabinet om meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te helpen bij reguliere werkgevers. Deze ambitie is vastgelegd in de zogenoemde banenafpraak. Overheidsorganisaties slagen er maar niet in om deze **extra banen te creëren**. De resultaten zijn teleurstellend en zorgelijk. Het is zaak dat een volgend kabinet het goede voorbeeld geeft en afspraken maakt waardoor er meer mensen met een arbeidsbeperking mee kunnen doen en te streven naar een [inclusieve arbeidsmarkt](#).

Wij nodigen u van harte uit om met ons hierover in gesprek te gaan en van gedachte te wisselen over mogelijke oplossingsrichtingen.

Namens Patrick Fey en Juan Schot,

Voorzitter CNV Overheid en Publieke Diensten en sector coördinator Overheid en Publieke Diensten

Marc Dorst m.dorst@cnv.nl **+31628334291**

Bestuurder Arbeidsvoorwaarden, Beleid en Public Affairs

Nico Foppen n.foppen@cnv.nl **+31653514924**

Bestuurder Arbeidsvoorwaarden: cao SW en cao Aan de Slag